

přijímání samostatných platných závazků. Není jich nositelem, nýbrž pouze výkonným orgánem oněch právních subjektů, jež v mezích uděleného jí zmocnění zastupuje a jichž vůli plní. Účinky jednání postihují tedy toliko osobu zastoupenou (§ 1017 obč. zák.), kterou jest oněch 27 podniků. Podotknouti dlužno, že výdělečná společnost dle občanského zákona nemá nároku na firmu a na zápis do obchodního rejstříku (§ 1201 obč. zák. a čl. 111 obch. zák. a contrario) a nemůže žalovati ani žalována býti pod firmou, nýbrž mohou jako strana vystupovati jen všechny osoby, z nichž se společnost skládá. Ježto tedy žalující strana vadu nepřesného označení žalobkyně (kteroužto vadu lze dle §§ 84 a 85 c. ř. s. a 89 jedn. ř. napravit), napravila skutečně též tím, že, jak výše dovoděno, udala jména právních podmětů, ji tvořících, jedná se toliko o přesné poznačení žalující strany.

Čís. 3858.

Používání pozemků k rozvodu elektrické síly jest služebností.

(Rozh. ze dne 13. května 1924, Rv II 797/23.)

Žalovaný, zařidiv si ve svém závodě v S. elektrárnu, poskytoval mimo jiné i pro osvětlování žalující obce S. elektrický proud za plat a to tak, že rozváděl elektrickou energii po síti a elektrickém vedení, skládajícím se z části z věcí, které si obec svým nákladem byla opatřila. Žalující obec odepřela napotom odebrati od žalovaného elektrický proud, usnesši se na tom z různých důvodů (nejmč, že žalovaný zvyšoval cenu proudu, nesvítíl pravidelně atd.) a zástupci obce chtěli z elektrického vedení některé věci, zejména počítadlo, dráty a izolatory odebrati, což žalovaný nedovolil. Žaloba obce, jež domáhala se — kromě jiných plnění žalovaného, jež tu v úvahu nepřicházejí, — by žalovaný byl uznán povinným, zdržeti se dalšího používání pozemku čís. kat. 1026 atd. v S. pro účely svého elektrárenského podniku, odstraniti nosné sloupy z pozemků těch a dráty nad nimi natažené, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodu.

Pro rozhodnutí sporu jest směrodatno rozřešení otázky, jaký právní poměr ujednáním smlouvy mezi stranami vznikl, pokud jde o postavení sloupů k rozvádění elektrického proudu po obci na pozemcích obecních, pokud se týče veřejných. Odvolací soud zjistil, že postavení sloupů bylo povoleno za tím účelem, aby elektrický proud byl rozváděn po obci »mimo jiné i pro osvětlování obce«, tudíž nejen pro obec, nýbrž i pro občany. Postavení sloupů se stalo na pozemcích čís. kat. 1026 atd. a bylo ponecháno používání těchto pozemků, pokud se týče vzduchového prostoru nad nimi, žalovanému k uvedenému účelu bezplatně. Obec tedy měla, pokud účel tohoto zařízení trval, trpěti používání pozemků v uvedeném rozsahu a jde tu proto o domnělou, zdánlivou služebnost, o níž platí rovněž ustanovení zákona o služebnostech. Že tu jde o služebnost,

tomu svědčí i § 12 (1) zákona ze dne 22. července 1919, čís. 438 sb. z. a n., o státní podpoře při zahájení soustavné elektrisace, kde se uvádí, že se pro díla tato povoluje pravidelně zřízení služebnosti (kromě vyvlastnění). Platí pak ovšem pro pominutí těchto služebností ustanovení §§ 524 a násl. obč. zák. a zejména pominutí jich následkem zániku služebného nebo panujícího pozemku. Ovšem v tomto případě nejde o takový zánik, avšak, uváží-li se, že podle §u 484 obč. zák. nesmí býti služebnosti rozšiřovány, nýbrž že musí, pokud to povaha a účel ujednané služebnosti připouští, býti omezovány, rovná se zániku pozemku, když účel ujednané služebnosti pominul, kdyby tedy vzhledem k tomuto případu přivádění proudu elektrického jak obci, tak občanům za účelem osvětlení přestalo a tím trvání služebnosti se stalo bezpředmětným. Tomu nevádí, že podle zjištění žalovaný řekl náměstkovi starosty jako takovému, že svítiti nebude, neboť z toho nelze usuzovati, že proud vůbec nikomu již nechce dodávati, nýbrž týkalo se to jen samotné obce, jak vyplývá z té skutečnosti, že dodával a posud dodává elektrický proud některým občanům, takže účel postavení sloupů a používání pozemků posud trvá. Právem proto uznaly nižší soudy, že smlouva v tomto bodu po právu trvá. Nepadá na váhu, zda výslovně uvedly v důvodech, o jakou smlouvu jde; stačí, když z důvodů lze bezpečně tvrzený poměr právní pod určitě zákonné ustanovení podřaditi a tomu tak jest i v tomto případě.

Čís. 3859.

Zákon o ručení za škody z provozu automobilů.

Ručení vlastníka automobilu za zavinění šoféra (§ 8) není omezeno na případy §u 7, nýbrž vztahuje se i na případy §u 3.

(Rozh. ze dne 13. května 1924, Rv II 2/24.)

Žalobce, řídě sám svůj automobil, chtěl předjeti auto žalovaného, jedoucí v témž směru. Řidič tohoto auta, chtěje zameziti předjíždku, zabočil v pravo do dráhy žalobcova auta, žalobce strhl své auto dále na pravo, při čemž auto vjelo na hromadu šterku a poškodilo se. Žalobní nárok na náhradu škody uznal procesní soud prvního státního soudu do důvodu z polovice po právu, vyvodiv ze zjištěných okolností stejnoměrné zavinění na té i oné straně. Odvolací soud k odvolání obou stran rozsudek potvrdil a odvětil mimo jiné k odvolání žalovaného v důvodech: Mylným jest názor žalovaného, že ručení vlastníka automobilu za šoferovo zavinění podle §u 8 aut. zák. omezuje se jen na případy §u 7 tohoto zákona a nikoliv na případy ručení podle §u 3 a násl. aut. zák. Ani doslov zákona ani jeho účel tomu nesvědčí. Účelem širšího ručení vlastníka automobilu bylo, by zámožný vlastník nesl i následky zavinění nezámožného šoféra, a nelze seznati, proč by toto hledisko mělo platiti jen vůči obecnstvu v těch případech, kde ručí majitel dle občanského zákona větší měrou, než dle zákona automobilového, a nikoliv v těch případech, kde ručí na př. měrou stejnou ve smyslu §u 3 a násl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalovaného.